

2018-10-09

Dnr Son 2018/432

Egenavgifter och priser för den enskilde 2019 (beslutas av socialnämnden)**Förslag till beslut**

1. Socialnämnden föreslås anta socialförvaltningens förslag till avgifter inom nämndens verksamheter från och med år 2019:

- Lunch (pensionärlunch/matlåda hemtjänst/mat vid dagverksamhet) 58 kronor per måltid (exkl moms)
- Lunch (sysselsättning socialpsykiatri) 32 kronor per måltid
- Trygghetslarm 170 kronor per månad
- Digital nattillsyn 170 kronor per månad
- Trygghetslarm, installationsavgift 990 kronor per installation
- Mat korttidsboende/vistelse för barn 58 kronor per dygn
- Mat korttidstillsyn SoL/LSS skoldag 20 kronor per skoldag
- Mat korttidstillsyn SoL/LSS lov och ferier 44 kronor per dag
- Familjerådgivning 261 kronor per besök

2. Avgifterna börjar gälla från och med den 1 januari 2019.

Ärendet i korthet

Socialnämnden tar ut olika avgifter för olika insatser i verksamheten. Den allmänna pris- och löneutvecklingen föranleder behov av att återkommande justera avgiftsbeloppen. Kommunfullmäktige har bemyndigat socialnämnden att vid behov ändra vissa avgifter i takt med pris- och kostnadsförändringar. Övriga avgifter beslutas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. En generell uppräknings har gjorts på cirka 2,6 procent utifrån nuvarande avgifter från och med den 1 januari 2019, förutom för avgiften lunch (pensionärlunch/matlåda hemtjänst/mat vid dagverksamhet). Avgiften är höjd med 3,5 procent, detta för att möjliggöra en ekonomi i balans för egen regis restauranger. Vidare, är avgiften mat korttidstillsyn SoL/LSS skoldag höjd med mer än 2,6 procent då denna avgift har varit den samma under flera år och behöver korrigeras upp. Gällande avgiften lunch kommer det från och med 2019 endast vara möjligt för enskild att få dessa kostnader på faktura om insatsen är biståndsbedömd.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-10-09.
2. Sammanställning över avgifter för den enskilde år 2018 och förslag till avgifter år 2019.

Bakgrund

Enligt punkt 1-2 (förslag till beslut) beslutas av socialnämnden.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 25 augusti 2008, § 113, bemyndigades socialnämnden av fullmäktige att vid behov fatta beslut om korrigerande av följande avgifter: trygghetstelefon/larm, korttidsboende/vistelse, korttidstillsyn LSS, turbunden resa samt familjerådgivning. Socialnämnden beslutar också om priset för pensionärlunch vid kommunens restauranger, samt digital nattillsyn.

Vidare, har socialnämnden vid sammanträde den 5 september 2013, § 133 beslutat att egenavgiften för mat för vuxna vid andra stöd- och hjälpinsatser än behandlingsinsatser inom individ- och familjeomsorgen ansvarsområde från och med 2015 årligen utgår ifrån att ha samma belopp som för matavgift inom övriga socialförvaltningen (äldreboende och korttidsboende för vuxna). Dessutom beslutades att egenavgift för vuxna vid boende i stöd- och eller omvårdnadsboende, i arbetskooperativ, på inackorderingshem, i familjehem, på natthärbärg och på skyddat boende ska från och med 2015 årligen utgå ifrån att uppgå till högst en tolfte del av 0,5 gånger prisbasbeloppet.

Analys

Historiskt har avgifterna generellt räknats upp med cirka 2 procent per år, dock inte för 2015 då ingen uppräkningsgjordes.

Indikator för att visa nämndens kostnadsutveckling är OPI (omsorgsprisindex). Indexet är framtaget tillsammans av SKL (Sveriges kommuner och landsting), Vårdföretagarna och arbetsgivarförbundet Pacta. SKL anser att indexet ska användas för verksamheter där löneavtal mellan SKL och kommunal dominerar eller är riktmärke för andra avtalsparter. Indexet utgår från beräknade löneavtalsutfall och historiskt uppmätta löneförändringar utöver avtal. Lönekostnadsförändringarna vägs ihop med förändringar i KPI (konsumentprisindex) det senaste året, 80 procent lönekostnadsförändring och 20 procent KPI.

Omsorgsprisindex

	def 2016	def 2017	def 2018
Årskostnad för löneavtal	2,64	2,69	2,55
Löneökning utöver avtal (strukturförändring och löneglidning)	0,10	0,10	0,10
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	0,44	0,10	0,00
Löneförändringarnas påverkan på semesterlöneskulden	0,04	0,28	0,15
Summa lönekostnadsförändring	3,22	3,17	2,81
KPI (genomsnittlig inflation 12 mån tom. nov året före)	-0,1	0,84	1,70
Omsorgsprisindex*	2,6%	2,7%	2,6%

* 80% lönekostnadsförändring och 20% KPI

Ovan tabell med OPI visar på en kostnadsutveckling de senaste åren (2016-2018) mellan 2,6 och 2,7 procent. Flertalet av nämndens avtal med utförare regleras av OPI. Dessutom vid alla nya avtal använder nämnden OPI som index.

Sammantaget visar ovan beskrivning av kostnadsutvecklingen att det är rimligt att höja avgifterna för den enskilde med generellt 2,6%.

Överväganden

Vid beräkningen av en persons totala avgift per månad tas hänsyn till förbehållsbeloppet som fastställs för varje person. Förbehållsbeloppet är det belopp som den enskilde har rätt att behålla av sina egna medel innan avgiften för insatser enligt 8 kap 7 § socialtjänstlagen (SoL) är betald. Minimibeloppets storlek räknas årligen upp med prisbasbeloppet.

Utöver ovan tas dessutom hänsyn till varje individs avgiftsutrymme. Avgiftsutrymmet visar vilken betalningsförmåga för hemtjänstavgifter i ordinärt och särskilt boende och dagverksamhet som en person har. Det beräknas genom att förbehållsbeloppet dras från summan av inkomsterna. Det som blir kvar visar betalningsförmågan/avgiftsutrymmet för att betala hemtjänstavgifter i både ordinärt och särskilt boende och dagverksamhet.

Det finns även ett tak för hur stor vård- och omsorgsavgift kommunen får ta som "högsta avgift". Innan 2016 var högsta avgift en tolfedel av 48 procent av prisbasbeloppet, samt för bostad i särskilt boende (där hyreslagen inte är tillämplig) en tolfedel av 50 procent av prisbasbeloppet. Från och med 2016 beslutade regeringen att det är möjligt för kommuner att besluta om en högsta avgift som är en tolfedel av 53,92 procent av prisbasbeloppet gällande vård- och omsorgsavgiften, samt en tolfedel av 55,39 procent av prisbasbeloppet gällande bostad i särskild service (där hyreslagen inte är tillämplig). För år 2019 är högsta avgiften 2 089 kronor per månad gällande vård- och omsorgsavgift. För bostad i särskilt boende (där hyreslagen inte är tillämplig) är högsta avgiften 2 146 kronor per månad.

Nedan följer förslag till höjning av avgifter och de föreslås gälla från och med 1 januari 2019. Nuvarande och föreslagna avgifter och om avgiften ingår i högkostnadsskyddet eller inte framgår av bilagan "Sammanställning över avgifter för den enskilde 2018 och förslag till avgifter år 2019".

Lunch(pensionärslunch/matlåda hemtjänst/mat vid dagverksamhet)

Nuvarande pris för pensionärslunch/matlåda hemtjänst/mat vid dagverksamhet är 56 kronor exklusive moms för en måltid.

Priset gäller pensionärer som äter på kommunens restauranger, matlåda från kommunens restauranger som levereras av hemtjänst, samt mat vid dagverksamhet.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Priset/avgiften höjs till 58 kronor exklusive moms. Att kostnader för lunch kan fås på faktura för enskilda som har denna insats biståndsbedömd.

Lunch(sysselsättning socialpsykiatri)

Nuvarande pris för lunch/mat vid sysselsättning för socialpsykiatri 31 kronor för en måltid.

Priset gäller deltagare och besökare till verksamheten.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Priset/avgiften höjs till 32 kronor.

Trygghetslarm

Trygghetslarm (en tjänst inom området informations- och kommunikationsteknik, IKT) ges när en enskild har behov av att nå hemtjänstpersonal vid akuta behov till exempel om det föreligger risk för att den enskilde ramlar och inte själv kan ta sig upp. Trygghetslarm ökar möjligheterna för den enskilde att bo kvar i ordinärt boende.

Avgiften för trygghetslarm är per abonnemang. Avgiften för trygghetslarm är idag 166 kronor per månad. Inga andra kostnader tillkommer förutom installationsavgift.

Avgiften för tjänsten trygghetslarm ingår i högkostnadsskyddet, samt installationsavgiften.

Förslag:

Avgiften för trygghetslarm höjs till 170 kronor i månaden. Installationsavgiften kvarstår på 990 kr.

Avgift för digital nattillsyn till äldre

Digital nattillsyn innebär att äldre erbjuds tillsyn på natten via webbkamera istället för, eller som komplement till, personliga besök. Avgiften tas ut i abonnemangsform per månad.

För närvarande är avgiften 166 kronor per månad.

Avgiften ingår i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Avgiften för digital nattillsyn höjs till 170 kronor per månad.

Korttidsboende/korttidsvistelse för barn under 18 år enligt SoL och LSS

Enligt bestämmelser i socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstförordningen ska föräldrar till barn/ungdomar under 18 år bidra till kommunens kostnader för den omvårdnad som barnet får utanför hemmet.

Nuvarande matavgift för korttidsboende/korttidsvistelse är 57 kronor per dygn.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Avgiften för korttidsboende/korttidsvistelse höjs till 58 kronor per dygn. (Samma kostnad som matkostnader för barn- och ungdomsboende och familjehem LSS).

Matavgift för korttidstillsyn skolungdom över 12 år enligt SoL/LSS

Barn över 12 år med funktionsnedsättningar kan ha rätt till korttidstillsyn utanför det egna hemmet före och efter skolans slut, under lov dagar, studiedagar och längre lov (till exempel sommarlov). Många ungdomar med omfattande funktionsnedsättningar som har förvärvsarbetande föräldrar kan av olika skäl inte klara sig själva under dessa tider, utan behöver tillförsäkras både en trygg situation och en meningsfull sysselsättning.

Enligt nu gällande beslut betalar föräldrarna matavgift på 16 kronor per skoldag och 43 kronor per lov- och feriedag för skolungdom över 12 år med korttidstillsyn enligt SoL/LSS.

Avgifterna ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Matavgiften per skoldag är oförändrad på 20 kronor och matavgiften för lov- och feriedagar höjs till 44 kronor per dag.

Familjerådgivning

Ett besök hos familjerådgivningen kostar idag 254 kronor per besök. Utförare av familjerådgivning tar ut egenavgiften direkt av kunden. Avgiften utgör därför en del av ersättningen till utförarna.

Avgiften ingår inte i högkostnadsskyddet.

Förslag:

Avgiften för familjerådgivning höjs till 261 kronor per besök.

Barnkonsekvensanalys

En generell höjning av priserna/avgifterna förväntas inte påverka barn och ungdomar varken i positiv eller i negativ riktning.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna avgiftshöjningarna görs för att kompensera för beräknade pris- och löneökningar för 2019. Kommunens intäkter beror inte bara på höjningen i sig, utan påverkas också av avgiftstak och den bedömning som görs av den enskildes betalningsförmåga. För de avgifter som omfattas av högkostnadsskyddet kommer ingen att betala mer än 53,92 procent av basbeloppet (för år 2019 motsvarar detta 2 089 kronor per månad).

Socialförvaltningens bedömning är att föreslagen avgiftshöjning kommer generera cirka 1,8-2,0 mnkr under 2019 inklusive de avgifter kommunfullmäktige beslutar om.

Slutsatser

Socialnämnden föreslår besluta om avgifter enligt punkt 1-2.

Jenny Wilhelmsson
Socialdirektör

Dennis Forsberg
Avdelningschef

Expedieras

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Jenny Wilhelmsson
Dennis Forsberg
Anneli Lagerberg
Lotta Erlandsson
Britt-Marie Bjerver
Rosmarie Gustafsson
Marie Rönnqvist
Annika Miden

Elin Gowland
Tobias Berg
Ulrika Kannebäck Hagala
Therese Häggblom
Carina Persson
Ann-Louise Enberg
Lena Larsson
Pirjo Huusko
Caroline Lundell
Linda Sundberg
Anneli Olsson
Marie Söderberg
Marie-Louise Andersson
Serkan Cigel
Kristina Negri
Birgitta Nilsson
Per Styrenius